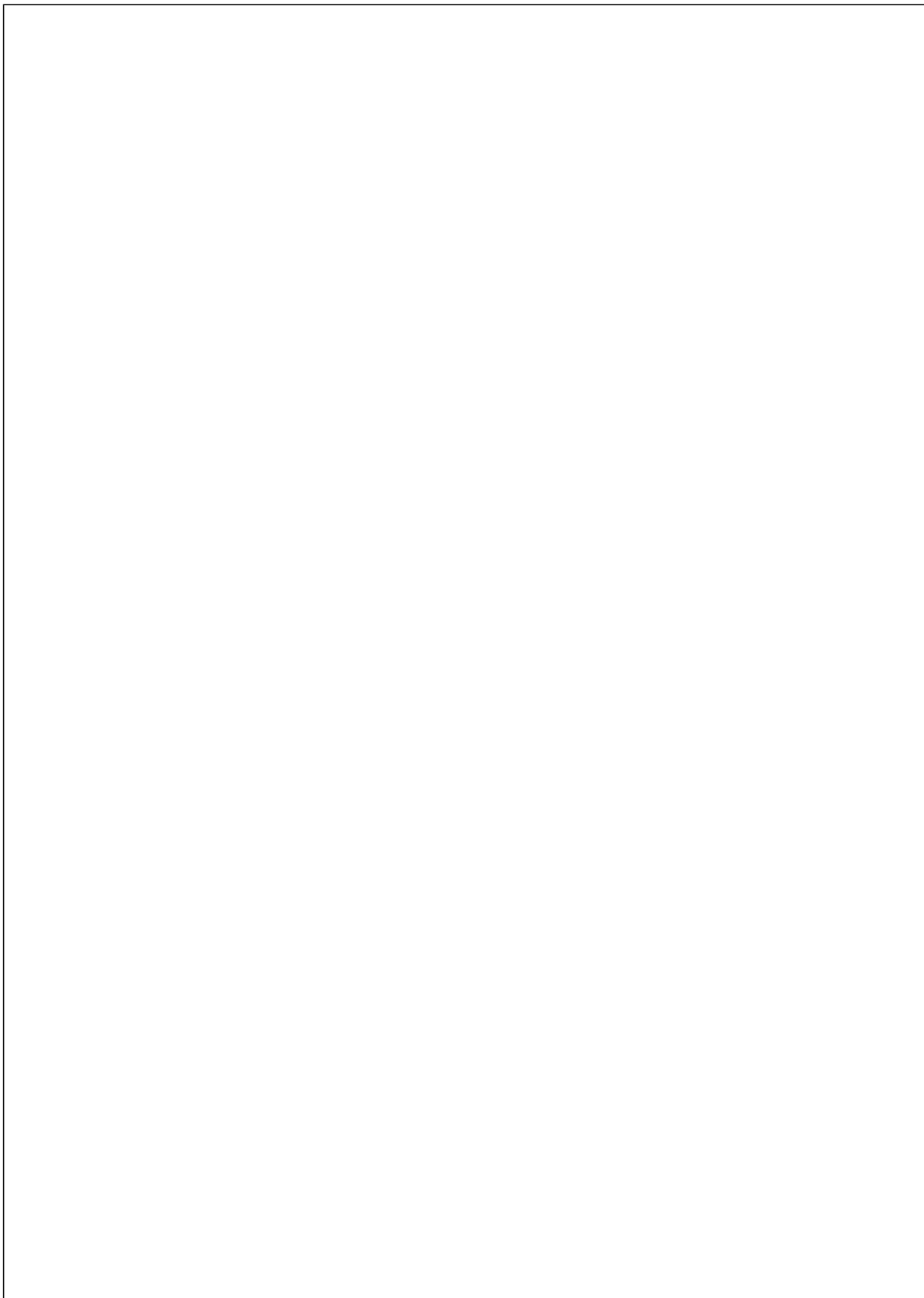

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/228374,Wspolne-prace-poszukiwawczo-ekshumacyjne-IPN-i-Ministerstwa-Obrony-Republiki-Cze.html>
27.02.2026, 22:27

Wspólne prace poszukiwawczo-ekshumacyjne IPN i Ministerstwa Obrony Republiki Czeskiej w Głubczycach

22.08.2025

W dniach 18-21 sierpnia 2025 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, na wniosek i we współpracy z Ministerstwem Obrony Republiki Czeskiej, przeprowadził prace poszukiwawczo-ekshumacyjne na Cmentarzu Komunalnym w Głubczycach (woj. opolskie). Celem badań było odnalezienie szczątków dwóch funkcjonariuszy czechosłowackiej Straży Obrony Państwa (SOS), zamordowanych w 1938 r. przez Niemców w Liptani (obecnie Czechy, region karniowski).

W wyniku polsko-czeskich działań poszukiwawczo-ekshumacyjnych odnaleziono szczątki dwóch mężczyzn w pełnym umundurowaniu odpowiadającym formacji poszukiwanych funkcjonariuszy SOS. Przy szczątkach jednego z nich znaleziono obrączkę z wygrawerowaną datą ślubu oraz imieniem żony. Również dokumentacja medyczna ofiar, w której posiadaniu była strona czeska, pozwoliła na potwierdzenie, iż odnalezione szczątki należą do żandarma Viléma Lehera i strażnika finansowego Ludvíka Svobody.

Na miejscu prac obecni byli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Obrony Republiki Czeskiej: płk Robert Speychal – dyrektor Departamentu ds. Weteranów Wojennych i Grobów Wojennych, dr Paweł Kugler – zastępca dyrektora Departamentu ds. Weteranów Wojennych i Grobów Wojennych, oraz kpt. Martin Vaňourek – historyk, specjalista w zakresie badań nad poległymi funkcjonariuszami. Ze strony IPN prace realizował zespół archeologów i antropologów BPiI pod kierownictwem dr Dominiki Siemińskiej – Naczelnik Wydziału Kresowego. Miejsce prac w dniu 19 sierpnia 2025 r. odwiedził dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk, zastępca prezesa IPN.

Szczątki odnalezionych funkcjonariuszy Straży Obrony Państwa zostały przetransportowane do Republiki Czeskiej, gdzie jeszcze we wrześniu 2025 r. z udziałem rodzin odbędą się uroczystości pogrzebowe o charakterze państwowym.

Jesienią 1938 roku Czechosłowacja znalazła się pod silnym naciskiem politycznym i militarnym ze strony III Rzeszy. Po Anchlussie Austrii niemieckie żądania objęły tereny Sudetów, zamieszkanymi przez ludność niemiecką. Radykalne środowiska niemieckie wzywały do przyłączenia tych ziem do Rzeszy. Oddziały Sudetendeutsches Freikorps rozpoczęły zbrojne akcje dywersyjne i napady na czechosłowackie posterunki graniczne.

Najtragiczniejsze wydarzenie miało miejsce 22 września 1938 roku w Liptaniu, gdzie w wyniku ataku wspieranego przez bojówkarzy Freikorps zginęło pięciu funkcjonariuszy czechosłowackiej Straży Obrony Państwa i jeden funkcjonariusz straży finansowej. Ataku dokonali m.in. bracia Alfred i Franz Selig. Po początkowej potyczce z patrolem SOS Alfred Selig zamordował rozbrojonych żandarmów Rudolfa Mokrého i Viléma Lehera oraz strażnika finansowego Ludvíka Svobodę. Następnie zabito trzech kolejnych członków straży finansowej: Vítězslava Hofirka,

Františka Čecha i Inocenca Dostála.

Wszystkie ofiary pochowano w Głubczycach, bez powiadomienia rodzin ani władz ówczesnej Czechosłowacji. Był to najtragiczniejszy incydent związany z powstaniem Henleinowców w 1938 r., a dokumenty śledztwa przez wiele lat pozostawały niedostępne. Cztery ofiary zostały ekshumowane w 1939 r. i zabrane przez rodziny, natomiast szczątki Viléma Lehera i Ludvíka Svobody pozostały na cmentarzu w Głubczycach. Miejsce ich pochówku upamiętniono.

Pliki do pobrania

[dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN o pracach poszukiwawczo-ekshumacyjnych w Głubczycach \(mp3, 4.21 MB\)](#)

[dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN o pracach poszukiwawczo-ekshumacyjnych w Głubczycach \(wav, 61.77 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala

Poszukiwania